

2. Б.В. Шур Слідчі технології в структурі криміналістичної методики // Митна справа № 1 (73) 2011, частина 2 С. 157-161.
3. Тищенко В.В. Криміналістичні технології в теорії та практиці розслідування / В.В. Тищенко // актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. Праць. – Одеса: «Юридична література», 2008. – Вип. 44. – С. 20-28.
4. Шмонин А.В. Методология криминалистической методики: Монография. – М.: Юрлитинформ, 2010. – 416 с.
5. Тищенко В.В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: Монографія // Одеська національна юридична академія. – О.: Фенікс, 2007.
6. Самыгин Л.Д. Расследование преступлений как система деятельности / Л.В. Самыгин. – М.: Изд-во МГУ, 1989.
7. Белкин Р.С. Криминалистика: проблемы сегодняшнего дня. Злободневные вопросы российской криминалистики. – М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА – ИНФРА), 2001. – 240 с.
8. Журавель В. А. Направления модернизации криминалистических методик / В. А. Журавель // Криміналістика ХХІ століття : матеріали між-нар. наук.-пр- акт. конф. (25–26 листопада 2010 р.). – Х. : Право, 2010. – С. 292–297.

Ключові слова: технологія, криміналістична технологія, криміналістична методика, розслідування, слідча діяльність, технологічний підхід.

Ключевые слова: технология, криминалистическая технология, криминалистическая методика, расследование, следственная деятельность, технологический подход.

Key words: technology, criminalistics technology, criminalistics technique, investigation, investigative activities, technological approach.

АЛЕКСЕСЬВА ЛІНА ЛЕОНІДІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри криміналістики*

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗКРИТТЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Розвиток суспільних процесів в Україні свідчить про зростання ролі засобів масової інформації під час проведення інституційних реформ, прийняття важливих та критичних для організації життя суспільства рішень. Значним чином це зумовлено тим, що в Україні, на відміну від багатьох інших країн пострадянського простору реально забезпечено незалежність засобів масової інформації та відсутність тотального контролю за ними із боку держави. У контексті цього, вченими криміналістами звертається увага на можливості використання ЗМІ під час виявлення, розкриття та розслідування злочинів[док. див.: 1;2;3]. Водночас, вказана проблематика потребує постійної уваги з боку дослідників оскільки постійно розширюється спектр інформаційних ресурсів, які не отримали офіційного статусу ЗМІ, але є суб'єктами формування

супільної думки та користуються значним попитом у споживачів інформації. Крім того, формується сегмент засобів масової інформації, які спеціалізуються на висвітленні проблем протидії злочинності.

Загалом у протидії злочинності існує широкий спектр напрямів використання засобів масової інформації, які неможливо окреслити на рівні наукової доповіді і, тому, акцентуємо увагу лише на окремих із них.

Так, перш за все необхідно відзначити, що тенденції розвитку кримінального законодавства свідчать про інтенсифікацію кримінально-правового впливу на окремих суб'єктів – лідерів та активних учасників кримінального середовища. Зокрема, встановлення кримінальної відповідальності за встановлення та поширення злочинного впливу викликало значний суспільний резонанс, оскільки формулювання вказаної норми не є досконалим і у окремих суспільних групах виникли гострі дискусії щодо можливості застосування вказаних норм для здійснення кримінального переслідування окремих категорій осіб, які не належать до категорії суб'єктів злочинного впливу. Зважаючи на викладене, на нашу думку, одним із напрямів використання ЗМІ є детальне роз'яснення населенню необхідності та доцільності прийняття окремих кримінально-правових норм, механізм їх застосування тощо. Крім того, із позитивного боку необхідно відзначити співпрацю підрозділів стратегічних розслідувань та засобів масової інформації, які постійно інформують населення через офіційні сайти, сторінки у соціальних мережах та ЗМІ щодо реалізації вказаних норм кримінального закону, що створює у суспільстві переконливість щодо доцільності запровадження таких норм та їх реальну практичну ефективність.

Також необхідно звернути увагу, що правоохоронними органами розслідується значна кількість кримінальних проваджень, які викликають суспільний резонанс та навіть факти масового порушення громадського порядку, тиску на судові та правоохоронні органи у зв'язку із виконанням ними своїх завдань. Зважаючи на викладене, окремою формою співпраці між органами досудового розслідування та засобами масової інформації можуть бути регулярні виступи представників правоохоронних органів щодо інформування громадськості стосовно ходу досудового розслідування конкретних кримінальних проваджень (без розголошення даних, які становлять таємниця слідства), обґрунтування обрання конкретному підозрюваному запобіжного заходу пов'язаного із ізоляцією від суспільства тощо. Необхідність такої співпраці, перш за все, зумовлюється тим, що окремі підозрювані, які користуються політичною підтримкою та є радикально налаштованими особами використовують окремі засоби масової інформації для дискредитації суб'єктів досудового розслідування, формування суспільної думки, що кримінальне переслідування є формою політичного тиску на конкретну особу тощо. Саме тому, важливим є донесення до громадян альтернативної точки зору державних інституцій щодо обґрунтованості кримінального переслідування конкретної особи.

Додатково, детально не зупиняючись на характеристиці вказаних напрямів можна виокремити такі форми співпраці між працівниками оперативних підрозділів та засобами масової інформації:

- розміщення орієнтувань та іншої інформації з метою розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду або тих, які пропали безвісти;
- використання тактичних прийомів дезінформації щодо стратегії розслідування конкретного кримінального правопорушення з метою наступального та ефективного проведення оперативно-розшукових заходів та слідчих розшукових дій;
- встановлення за допомогою розміщення окремої інформації в ЗМІ очевидців та свідків кримінального правопорушення, які невідомі працівникам оперативного підрозділу та слідчому тощо.

Список використаної літератури:

1. Стеценко Ю.В. Науково-методичні засади використання засобів масової інформації при розслідуванні злочинів: автореф. дис... канд. юрид. наук.: 12.00.09. К. 2006. 20 с.
2. Мокряк М.О. Вплив засобів масової інформації на формування суспільної думки, ставлення до закону та злочинність. *Право і суспільство*. 2016. С.111-116
3. Искендеров А.Ф. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів із засобами масової інформації в протидії організований злочинній діяльності: типові ситуації та форми. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2014. №3. С. 247-250

Ключові слова: засоби масової інформації, слідчий, оперативні підрозділи, взаємодія.

Ключевые слова: средства массовой информации, следователь, оперативные подразделения, взаимодействие.

Key words: mass media, investigator, operative divisions, interaction.

ВЕЙЦ АРКАДІЙ МИХАЙЛОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри криміналістики*

ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ КІБЕРЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ЗА УЧАСТЮ СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ АБО ТАКОЇ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ПОВ'ЯЗАНУ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Ідея електронної держави ставить перед суспільством нові завдання щодо боротьби зі службовими злочинами у кіберпросторі. Згідно даних Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення Національної поліції України на тлі загального зростання рівня кіберзлочинності показник розкриття таких злочинів має тенденцію до зниження: у 2014 р. слідчі Національної поліції України склали 797 обвинувальних актів; у 2015 р. – 756; у 2016 р. – 453; у 2017 р. – 764; у 2018 р. – 666; майже